

Tartalmi összefoglaló

a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény nemzetbiztonsági ellenőrzéssel összefüggő módosításáról szóló törvény tervezetéről

A nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Nbtv.) hatálybalépése óta eltelt időszak tapasztalatai indokolták a nemzetbiztonsági ellenőrzéssel kapcsolatos rendelkezések teljes körű felülvizsgálatát és a nemzetbiztonsági ellenőrzés rendszerének koncepcionális jellegű átalakítását. Az egyes törvényeknek a nemzetbiztonsági ellenőrzés új szabályainak megállapítása érdekében szükséges módosításáról szóló 2013. évi LXXII. törvény (a továbbiakban: Módtv.) elfogadásával e követelménynek kívánt eleget tenni a jogalkotó. A Módtv.-nek egyes – a folyamatos nemzetbiztonsági ellenőrzéssel és a nemzetbiztonsági ellenőrzés megállapításai miatt benyújtott panasz elbírálásával kapcsolatos – rendelkezéseit az Alkotmánybíróság a 9/2014. (III. 21.) AB határozatában Alaptörvénybe ütközőnek minősítette és megsemmisítette.

Az Alkotmánybíróság a folyamatos nemzetbiztonsági ellenőrzés Módtv.-vel megállapított rendszerét minősítette alkotmányosértőnek, ugyanakkor kimondta, hogy a nemzetbiztonsági ellenőrzés alá eső jogviszony fennállása alatt a biztonsági kockázatok vizsgálata önmagában nem alkotmányellenes.

Az Alkotmánybíróság határozata szerint az alkotmányos követelményeknek olyan szabályozási rendszer felel meg, amely tartalmazza a vizsgálat elrendelésének lehetőségeit, okait, az eljárási szabályait (alkalmazható eszközöket és módszereket, időtartamát) és az elrendelés, lefolytatás jogszerűsége, kormányzattól független ellenőrzésének intézményes fórumát és szabályait.

A nemzetbiztonsági ellenőrzéssel összefüggő jogorvoslati rendszer pedig akkor tekinthető alkotmányosnak, ha kormányzattól független szervhez, mint jogorvoslati fórumhoz fordulás lehetősége biztosított.

A tervezet azt célozza, hogy a nemzetbiztonsági érdekek hatékony védelmét biztosító, az alkotmányossági elveknek megfelelő rendszerben szabályozza a nemzetbiztonsági ellenőrzés intézményét.

A tervezet az Nbtv. módosításával összefüggően módosítja más törvények nemzetbiztonsági ellenőrzéshez kapcsolódó rendelkezéseit.